

מסורת הש"ס

עגלה ערופה פרק תשיעי סוטה

מו.

עין משפט
גרי מצוה

ל א ב מ"י פ"ט מהל'
רומה הלכה ג סמג
ע"ש סח:
ל א ב מ"י פ"א מהל'
סרה אדומה הלכה א
סמג ע"ש ר"ל ר"ל:
ק"ב ד מ"י שם הלכה ז:
ל ב ד מ"י פ"י מהלכות
רומה הלכה ב:
ל ד ו ז ח מ"י פ"א מהל'
סרה אדומה הלכה ז:
ל ה ט מ"י פ"א מהל'
אשירי מנחת הלכ'
ה:
ל ו י ב מ"י פ"א מהל'
סרה אדומה הלכה ז:
ל ז ל מ ג מ"י פ"י מהל'
רומה הלכה ג:

לחמיה מג"ש: מי ליכא דפסלי כהו שנים. והרי פסח וחטאת דכתיב
כהו בני שנתן וכי אצטרך כה למעטניהו מפסול עבודה להכי
אצטרך דאי לא מעטניהו הוו גמרי בקל וחומר מעגלה: שנעבדה
בכס עבודה גרסי: עבודה גרסי: עבודה איסור. כגון בשבת או כללית כשור
וחומר: עבודה איסור נמי מהאי
קרא נפקא. דיוון דתרי קראי
כתיבי על כרחין חד מיניהו לעבודת
איסור: עול. גבי פרה תניא:
שאר עבודות פוסלות כה: דכתיב
אשר לא עובד בה: ואם נפשך לומר.
ואם יש לך להשיב על ק"ו זה לא
ולמד בג"ש נאמר כאן עול כו':
מאי אס נפשך לומר. מאי הוה לך
למיפך דשנקא מנא לארביהו יליף
בגזירה שיה: נאמר כאן כו'. והאי
עול יחידא הוה דהא בכלל שאר
עבודות הוה: וממקום שכלל. לא
מנא קמי לה אלא מיומיה קא מפרש
ואיל גמרא דקא מוסיב לרב יהודה
דאמר לעיל שאר משאות פוסל כפרה
בעליה בעגלה ואם כיון דשאר
משאי כפרה לא כמי ומעגלה יליף
לה בגזירה שיה וממקום שכלל משס
יש לך ללמד נמי דמה עגלה עד
שתמשוך אף פרה בשאר משאות
דילפינן מעגלה עד שתמשוך: פל
אשר לא עלה עליה עול מ"מ. דריש
ליה כלל עול מדלא כתיב אשר לא
עלה עול עליה ותו הדך כתיב עול
לדרשא כדדרשינא ואיל: א"כ כו'
שלא כשעט עבודה. ואפילו הניחו
עליה להקל משא מידו ולא למשוך:
אלא כשעט עבודה. כלומר שעבודה
זו לנורך היא אבל אקראי בעלמא
שניה שק עליה ולא להליכו אלא
אקרי ואומיב לא פסלה: משיבס
עול. לפסול בעגלה: שאינו עושה
פירות. עגלה בת שנתה לא ילדה:
במקום שאין עושה פירות. נחל איתן
קשה: שלא הנימוסו. שברכו: איתן

והכהנים אומרים. דכתיב לעיל ונגשו הכהנים בני לוי ולא פירש
על (ה) מי הם נגשים: ולא היו לריבוי לומר ונכפר להם דם. כלומר
ונכפר דכתיב בקרא לאו אוענו ואמרו קאי שיהא אף זה כללל אמירה
אלא מילתא כחפשי נפשה היא שרומ
משה רבינו לכשיעשו כן ונכפר להם
הדם: גמ' עגלה בת שנתה היא
ואם עברה שנתה פסולה דכל מקום
שנאמר במורה עגל סמס בן שנה
הוא דיליף מועגל וכנס (ה) בן שנה:
פרה אדומה אין שיעור לשנומיה:
מוס פוסל כה. דכתיב כפרה אדומה
אין כה מוס (נמדבר יט): כה.
מיעוט: אלא מעשה. דכל היכא דכתיב
כה מיעוט הוא ולא גמרינן מיעיה
בכל וחומר: לא יסו שאר עבודות
פוסלות. כפרה דהא עול כללל כתיב
כה (ה) אלא דגמרא לה כ"ו מעגלה דכתיב
(דברים כה) אשר לא עובד בה כל
עבודות כמשמע ואי כה מיעוט לא
נגמיר מיעיה: אלאמר רב יהודה
כניח. על פרה עודה של שקין אגודה
של שקין פסולה ואע"ג דלאו עול הוא
ובעליה לחודיה מיפסלה דכתיב
כפרה במלכות עול האמורה כה אשר
לא עלה בעליה לחודה ואפילו שלא
משה: ובעגלה עד שתמשוך. שחטטל
המשא מעט דנעגלה כתיב אשר לא
משה. ולקמן פריך כיון דשאר עבודות
כפרה לא כתיבי ומעגלה ילפינן אמאי
מיפסל בעליה לחודה דשאר משאי
שאינו עול ממש. מ"מ שמת מיעה דגמרא
פרה מעגלה כ"ו בשאר עבודות
ואע"ג דכתיב כה מיעוט: שאני פרה
דילפינן עול עול. וכיון דגזירה שיה
מוסיה היא הוה ליה כמאן דכתיב
בגופה ומיעוט דכה דריש ליה לדרשא
אחרניא דלקמן: עגלה נמי סיסי
עול עול מפרש. למוס: למעוטי
קדשים דלא פסלה כהו עבודה.
מהקדשה אבל פרה לא ממעט

לחם אלהיכם מכל אלה אלה אי אתה מקריב אבל אתה מקריב קדשים
ס"ד אמינא הני מילי היכא דעבד בהן כשהן חולין אבל עבד בהן כשהן קדשים אימא ליתסרו צריכא
גופא אמר רב יהודה אמר רב הניח עליה עודה של שקין פסולה ובעגלה עד שתמשוך מיתבי עול אין
לי אלא עול שאר עבודות מנין אמרת ק"ו ומה עגלה שאין מוס פוסל כה שאר עבודות פוסלות בה פרה
שמוס פוסל כה אינו דין ששאר עבודות פוסלין בה ואם נפשך לומר נאמר כאן עול ונאמר להלן עול
מה להלן שאר עבודות פוסלות בה אף כאן שאר עבודות פוסלות מאי אס נפשך לומר וכי תימא איכא
למיפך מה לעגלה שכן שנים פוסלות בה אי גמי קדשים יוכיחו שמוס פוסל בהן ואין עבודה פוסלת
בהן נאמר כאן עול ונאמר להלן עול מה להלן שאר עבודות אף כאן שאר עבודות וממקום שבאתה
מה להלן עד שתמשוך אף כאן עד שתמשוך תנאי היא דאיכא דמייני לה מעגלה איכא דמייני לה
מגופה דפרה דתניא עול אין לי אלא עול שאר עבודות מנין ת"ל אשר לא עלה עגלה עול מכל מקום
אם בן מה ת"ל עול עול פוסל בין בשעת עבודה בין שלא בשעת עבודה שאר עבודות אין פוסלות
אלא בשעת עבודה ואימא אשר לא עלה עליה כלל עול פרט כלל ופרט אין בכלל אלא מה שבפרט
עול אין מידי אחרינא לא אשר רבויא הוא ותניא נמי גבי עגלה כי האי גוונא עול אין לי אלא עול
שאר עבודות מנין ת"ל אשר לא עובד בה ל"מ א"כ מה ת"ל עול עול פוסל בין בשעת עבודה בין שלא
בשעת עבודה שאר עבודות אין פוסלות אלא בשעת עבודה ואימא אשר לא עובד בה כלל עול פרט
כלל ופרט אין בכלל אלא מה שבפרט עול אין מידי אחרינא לא אשר רבויא הוא א"ר אבהו בעי
מיניה מר' יוחנן משיבת עול בכמה א"ל כמלא עול איבעיא להו לארכו או לרחבו אמר להו ההוא מרבנן
ור' יעקב שמויה לרדי מפרשא לי מיניה דרבי יוחנן: משיבת עול לרחבו טפח ולימא טפח הא קמ"ל
שיעורא דעול טפח הוי למאי נפקא מינה למקח וממכר א"ר יוחנן בן שאול מפני מה אמרה תורה הביא
עגלה בנחל אמר הקב"ה יבא דבר שלא עשה פירות ויערף במקום שאין עושה פירות ויכפר על מי שלא
הניחו לעשות פירות מאי פירות אילימא פריה ורביה אלא מעתה אזקן ואסריס ה"ל דלא ערפינן אלא
מצות: ומורידין אותה אל נחל איתן איתן כמשמעו קשה: תנו רבנן מנין ל"ליתן שהוא קשה שנאמר
איתן

תורה אור השלם

1. כפר לעמך ישראל
אשר פדית יי ואל תתן
דם נקי בקרב עמך
ישראל ותפטר לדת
הדם: דברים כא ה
2. והיה העיר הקדושה
אל הקלל ולקחו זקני
העיר ההוא עגלת כפר
אשר לא עבד בה אשור
לא משקח בעל:
3. זאת חקת התורה
אשר צוה יי לאמר דבר
אל בני ישראל ויקחו
אליהם קרה אדומה
המקדשה אשר אין בה
מוס אשר לא עלה עליה
על: במדבר יט ב
4. וזרת או שבור או
דחצו או יבלת או גרב
או ילפת לא תקריבו
אלה ליי ואשה לא תתנו
מדם על המזבח ליי:
5. ויקרא כב כב
ומיד בן נכר לא
תקריבו את לכת
אלהיכם מקל אלה כי
משחיתם בדם מוס כס
לא ירצו לכם:
ויקרא כב כה

הגזרות הב"ח

- (ה) רש"י ד"ה והכהנים
ומו' על מה הם: (ג) ד"ה
עגלה ומו' וכנס בני שנה:

מוסף רש"י

עודה של שקין. שקין
הכנה קנין קטורין בימה.
פסולה. דכתיב אשר לא
עלה עליה. בעגלה
נעלמא. ובעגלה. עגלה
ערופה אינה נפסלת
בעגלה עול. עד
שתמשוך. דכתיב בעגלה
אשר לא משה נטול.
לישנא אחרניא טודה. ען
שטורין ען שטורין (ע"י כ"ג).

